

Josep Fadó: "Només em falta fer de protagonista al Liceu"

Entrevista amb el tenor mataroní, un primera espasa de l'òpera europea

Josep Fadó porta anys trepitjant els escenaris de ciutats com Madrid, Londres o Roma. S'ha educat amb els més prestigiosos mestres i ha format part d'òperes tan mítiques com el Nabucco o Carmen. És col·laborador assidu a les temporades d'Òpera del Gran Teatre del Liceu i d'aquí a poques setmanes debutarà a Itàlia amb Radamès, d'Aida. El juny tornarà a posar els peus a casa nostra dins l'obra Luisa Miller de Verdi al Liceu.

UNA ENTREVISTA DE CUGAT COMAS I FOTOGRAFIES CEDIDES

Com vas començar a cantar?

Sempre he estat relacionat amb el món artístic, relacionat amb el món del teatre i la música. Des que tenia 7 o 8 anys vaig cantar en una coral dels Escolapis, tipus Escolania de Montserrat. De tots els que hi cantàvem, la majoria estem relacionats amb la música. A partir d'aquí vaig entrar a la Sala Cabañes fent de Benjamí, vaig estar 16 anys fent de Naïm i vaig anar involucrant-me més i més en el món de la música i el teatre. Això em va ajudar a l'hora de fer òper. Sortir dalt d'un es-

cenari no és traumàtic a diferència de companys que vénen únicament de la lírica, jo vinc del teatre i no m'és un problema actuar.

Si això fos futbol, el tenor Josep Fadó on jugaria?

Dins el món de l'òpera hi ha diferents categories. Són pocs els companys que arriben al final, i mantenir-se encara costa més, això és la llei de la competitivitat. No és per ser pedant, però jo estic treballant a un nivell alt en el que

em mantinc durant els darrers anys. Fins fa 5 anys jo compaginava la meua antiga feina amb l'òpera, sols fa aquest temps que m'hi dedico plenament. Pel poc temps que fa que m'hi dedico, estic treballant dos cops al Liceu en paper de solista, dues produccions anuals a Madrid i Oviedo i més enllà dels Pirineus papers protagonistes a Dijon, Bolonya, Àustria, Viena. Al Liceu ja hi he fet 12 produccions en 6 anys. És bastant. Per això jo considero que estic jugant a Primera, pel currículum. Pel que estic fent ara, estic jugant a un nivell ara i el mantinc.

I a nivell espanyol, Josep Fadó quin tipus de jugador seria?

Seria de mitja taula cap amunt. He treballat a Oviedo, Bilbao o a la Zarzuela de Madrid fent papers protagonistes. On encara no he assumit el paper protagonista és a Barcelona, al Liceu. També vull dir que on he treballat moltíssim ha estat a Sabadell, al Teatre la Faràndula, amb els Amics de l'Òpera de Sabadell.

CONTINUA A LA PÀGINA SEGÜENT

'Aida és l'obra més universal i la cantaré al país bressol de l'òpera'

CONTINUA DE LA PÀGINA ANTERIOR

És una espina?

No, és una aspiració. A mi el Director del Liceu em té molta estima i confiança i per exemple durant els assajos d'Aida, em va demanar que fes jo de protagonista. Fa 4 mesos, en José Cura es va posar malalt, jo, sense cap problema, vaig fer de protagonista davant cantants de primer nivell. Jo ja he assumit el protagonisme, falta fer-ho en directe. S'han de donar una sèrie de circumstàncies, falta l'oportunitat.

2008 o 2009 serà l'any de fer-se realitat aquesta aspiració?

No és tan fàcil, s'han de donar una sèrie de circumstàncies favorables. Estar al moment adequat al lloc adequat, que et tinguin en compte... és molt. Però jo estic preparat.

Estàs molt il·lusionat amb fer Aida a Itàlia. Què suposa?

Aida es del repertori habitual, es fa a tot arreu. A nivell popular té un ressò que no té cap altra obra i si a més a més es fa a Itàlia, es tracta d'un salt de qualitat molt important. Cal recordar que Itàlia és la pàtria de l'òpera, el seu bressol. Verdi o Puccini són italians, al país hi ha infinitat de teatres, per exemple de l'Aida que s'està fent al Liceu el 90% dels cantants són italians. És indicatiu, doncs de la importància que té anar allà. Per un no italià, fer Aida allà és realment una ocasió única.

Un dels problemes de l'Òpera és l'elitisme?

Això està mal entès. Aquest clixé ens el fem més nosaltres que no pas el confirma la realitat. L'òpera és propera per qui vol que sigui propera, i cada espectador li pot donar el caire elitista o un caire popular. El Liceu programa actuacions populars i funcionen amb 2.500 persones, tot ple. Per 30 euros tens una entrada d'Aida al Liceu. No és elitisme, està a l'abast. El que està clar és que si el que vols és anar a veure en Plácido Domingo hauràs de pagar. Hi ha diferents nivells, està clar.

Trobes a faltar que a Mataró hi hagi una associació com els 'Amics de l'Òpera de Sabadell'?

Estaria molt bé, seria un bon símpto-

Un habitual de la Missa de les Santes

Quan l'agenda t'ho permet sempre cantes la Missa de les Santes.

Jo considero que la Missa de les Santes és una cosa popular i per això sempre que m'ho proposen ho faig. És quelcom sentimental, sóc de Mataró i em ve de gust fer-ho, perquè si m'hi hagués de guanyar la vida potser no ho faria.

Està prou valorada o es pot perdre?

No es perdrà, però jo crec que han de decidir-se cap on ha d'anar. Jo m'amotllaré al que em diguin però han de decidir cap a on ha d'anar. A la Missa de Les Santes li falta algú que marqui el camí, direcció artística. S'ha de decidir com s'ha de fer.

Estàs proposant la professionalització?

No, ni molt menys. Jo proposo que s'obri. La Missa de les Santes té un valor operístic total, amb molts pas-

satges que semblen del mateix Verdi, sobretot les parts solistes. Això però què no es pot obrir? Per què els que ho protegeixen no volen? Qui són? Per què vetllen? Està enquistat tot plegat. A la Missa li falta un director artístic amb coneixement que pugui aconsellar l'Administració de les Santes, perquè ells no tenen capacitat de decidir cap on es va. La Missa de les Santes és única però li falta pensar, obrir-la, fer-la conèixer i saber què es el que es vol. Es vulgui més popular o més professional, el que no pot ser és mitges tintes. Els músics sonen com poden, les direccions musicals són irregulars, amb gent amb coneixements importants i gent sense. El tema dels solistes també és important. Hi ha d'haver un dolent de la pel·lícula que digui qui ha de cantar i qui no. A la Missa li falta un plus de qualitat.

ma que la música està en un bon camí. Però és una realitat palpable que tenim moltes mancances. Des de a nivell d'equipaments, és obvi que no tenim un bon teatre o un bon auditori. El Monumental és un cine reconvertit i realment per a un músic és fotut cantar-hi. La mancança d'equipaments fa que no hi hagi programació regular. L'únic lloc on es fan cosetes a nivell musical semblant al meu és al Foment. Però a partir d'aquí, en general no es programa res.

No vénen orquestres, no hi ha programació musical estable, no es va de cara a la música. A nivell institucional i a nivell privat. No sols hem de renyar el Patronat, la iniciativa privada és inexistent i no hi ha un moviment que pressioni al respecte.

Tampoc tenim la cultura que hi ha a Itàlia.

Tenim una cultura musical inferior que la que puguin tenir alemanys o italians, està

'Tinc una producció tancada al Liceu per fer Salomé el 2009'

clar. La gent està menys preparada, o almenys dóna aquesta sensació, és cert.

Explica'ns els teus projectes futurs.

El dia 1 de febrer tinc un concert a Londres, i ja hi vaig des d'Itàlia on marxo aviat per començar a preparar Aida. Al Maig i juny faig un paper secundari al Liceu, Luisa Miller, de Verdi. També tinc tancada la producció que ara vaig a fer a Venècia, en concret al Teatro Sociale de Rovigo i la faré a Livorno i a Novara el 2009. També tinc tancat al Liceu fer Salomé d'Strauss de cara al 2008-2009.

Fa poc que t'hi dediques a l'Òpera.

Vaig estar tres anys que alternava la meua feina amb l'òpera però vaig haver de decidir. Va ser en proposar-me fer un Don José, una Carmen, a Rússia i va ser quan vaig decidir intentar-ho.

Les piles d'un cantant quan duren?

Si Déu vol molt. En principi la carrera de cantant d'òpera no té un final marcat. Jo tinc un mestre que és un baix italià de reconegut prestigi que es diu Bonaldo Giaiotti que té 76 anys i avui hi cantava i he vist una veu que ja la voldrien molts. Què significa?, que si saps cuidar-te et pots mantenir durant molt de temps. Això és una tècnica, és tracta de cuidar-se.

Quins són els costos d'aquesta tècnica?

Molt de treball i molta constància. Això és com el 'Cargol treu banya' que el pot cantant tothom però es pot interpretar molt bé o es pot fer el que bonament es pugui. Tothom pot, però hi ha qui ho fa millor, per estudis, per tècnica, per condicions. És un camp competitiu on has de saber mantenir-te.

Com estem de formació a Catalunya?

Aquests dies s'està celebrant un Concurs dels més importants d'Europa a Barcelona, hi he anat i el nivell és mediocre. Això vol dir que de cada 1.000 que s'hi dediquen, n'hi ha 2 o 3 que acaben quallant. Els que quedem som pocs. El que sí que realment tenim a Catalunya, i a la gent que som de la zona del Mediterrani, és que som llatins, que transmetem. Els exemples són clars: Carreras, Aragall, Domingo, Pons, Caballé, Victòria dels Àngels.

XÈNIA SOLA

Vull dir que la matèria primera és bona, falta polir-la.

Els cantants d'Òpera us podeu guanyar bé la vida?

Sí, va en concordança amb el treball. També depèn de la divisió en la que juguis. En Plácido Domingo cobra una barbaritat, però és que la val. Funcionem per caixés que van en concordança amb la vàlua de les persones. Després tot es pot parlar, òbviament.

Et veus tocant alguna altra tecla en el món de l'Òpera?

Sí. A mi em costa no involucrar-me en les coses, ser un espectador. Per exemple Els Pastorets, jo he marxat més d'un cop de

la Sala Cabañes en desacord amb el que veia. Són petites coses, per deformació professional, tant a nivell amateur com professional. I sí, em veig com a director d'escena, ensenyant cant o aportant la meua experiència.

Com encares el futur?

Amb tranquil·litat. Estic content de la feina feta i veig que hi ha camp per recórrer.

Doncs a veure si arriba aquesta obra al Liceu.

Estaria molt bé. Realment seria un punt d'inflexió debutar com a protagonista al Liceu. El Liceu impressiona i sempre imposa.